

# **Slovenski terminološki slovar zdravstvene informatike**

**generirano dne 16. junija 2010**

V dokumentu so zbrani izbrani kandidati pojmov, ki so bili uporabljeni v pripravi projekta zVEM z vključenimi storitvami eNaročanje, teleradiologija, eLab in eCepljenje (eRCO).

Vsi termini imajo status KANDIDAT, kar pomeni, da so le evidentirani kot pojmi, ki jih je potrebno na nacionalnem nivoju enovito določiti. Torej zapisane definicije niso dokončne.

## Vsebina

Pacient .....	4
Izbrani zdravnik .....	4
Zdravnik prvega kontakta .....	5
Napotni zdravnik .....	5
Pooblaščen zdravnik .....	6
Napotnica .....	6
Pričakovana čakalna doba .....	7
Dejanska čakalna doba .....	7
Čakalni seznam .....	8
Nacionalni čakalni seznam .....	8
Dolžina čakalnega seznama .....	9
Zdravstvena dejavnost .....	9
Izvajalec zdravstvene dejavnosti .....	9
Izvajalec zdravstvenih storitev .....	10
Izvajalec javne zdravstvene dejavnosti .....	10
Izvajalec zasebne zdravstvene dejavnosti .....	11
Baza znanja .....	11
Cepitelj .....	12
Cepivo .....	12
Cepljena oseba .....	13
Cepljenje .....	13
Komponenta cepiva .....	14
Precepljenost .....	14
Obveznik za cepljenje .....	15
Opustitev cepljenja .....	15
Proizvajalec zdravila/cepiva .....	16
DICOM .....	16
PACS .....	17
Teleradiologija .....	17
eRCO .....	17
eNaročanje .....	18

Indikacija .....	18
Informacijski sistem zVEM .....	19

## T1 Pacient

V 0.1

### Definicija:

**Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev v odnosu do zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma izvajalcev zdravstvenih storitev ne glede na svoje zdravstveno stanje.**

(ZPacP)

### Sinonimi:

**bolnik (zožan pomen - le bolne osebe)**

### Angleško ime:

**patient**

### Upravljanje:

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

### Komentar:

definicija v predlogu ZZDej: "Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev, ne glede na svoje zdravstveno stanje, ki ga opredeljuje zakon, ki ureja pacientove pravice."

## T2 Izbrani zdravnik

V 0.1

### Definicija:

**Izbrani zdravnik je izbrani osebni zdravnik, izbrani zobozdravnik, izbrani ginekolog in izbrani otroški zdravnik. Izbrane zdravnike si zavarovana oseba izbere v skladu s pravili OZZ. Vsaka oseba si izbere izbranega osebnega zdravnika v splošni medicini, medicini dela, otroškem ali šolskem dispanzerju v skladu s pravili. Vsaka oseba si izbere izbranega zobozdravnika v skladu s pravili. Vsaka ženska si izbere izbranega ginekologa v skladu s pravili.**

(delovna skupina za eNaročanje in Pravila OZZ – 2. člen)

### Sinonimi:

**osebni zdravnik**

### Angleško ime:

### Upravljanje:

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

### **T3 Zdravnik prvega kontakta V 0.1**

*Definicija:*

**Zdravnik prvega kontakta je tisti, za katerega oseba ne potrebuje napotnice. To so po Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja izbrani zdravniki (172. člen) in zdravniki, ki opravljajo naslednje specialistične preglede (196. člen):**

- **okulistične preglede zaradi ugotavljanja vida oziroma predpisovanja pripomočkov za vid,**
- **preglede in zdravljenje pri specialistu – psihiatru,**
- **pregledi zaradi odkrivanja kontaktov pri tuberkulozi in spolno prenosljivih boleznih ter za kontrolne preglede po končanem zdravljenju, ki so predpisani z zakonom.**

(delovna skupina za eNaročanje in Pravila OZZ -172. In 196. člen)

*Sinonimi:*

**zdravnik 1. kontakta**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

### **T4 Napotni zdravnik V 0.1**

*Definicija:*

**Napotni zdravnik je zdravnik, ki napoti pacienta na obravnavo na isto ali višjo zdravstveno raven. Običajno je napotni zdravnik izbrani zdravnik, lahko pa je tudi pooblaščen zdravnik.**

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:*

**napotovalec**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010

- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T5 Pooblašчени zdravnik V 0.1**

*Definicija:*

**Pooblašчени zdravnik je zdravnik, ki je prejel pooblastilo za obravnavo pacienta od napotnega zdravnika. V odvisnosti od obsega podanih pooblastil lahko pooblašчени zdravnik postane tudi napotni zdravnik.**  
(delovna skupina za eNAročanje)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T6 Napotnica V 0.1**

*Definicija:*

**Napotnica je listina, s katero izbrani ali pooblašчени zdravnik prenaša pooblastila za zdravljenje na druge zdravnike, ki so na isti ali višji ravni.**  
(delovna skupina za eNAročanje)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

**refferal**

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v Slovenskem medicinskem slovarju: "napótnica je dokument, s katerim se pacient pošlje na pregled ali zdravljenje. "

## **T7** **Pričakovana čakalna doba** **V 0.1**

*Definicija:*

**Pričakovana čakalna doba je pričakovano časovno obdobje od vpisa v čakalni seznam do pričakovanega dejanskega začetka zdravljenja, izražena v dnevih ali mesecih.**

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T8** **Dejanska čakalna doba** **V 0.1**

*Definicija:*

**Dejanska čakalna doba je dejansko preteklo obdobje od vpisa v čakalni seznam do dejanskega začetka obravnave, izražena v dnevih ali mesecih.**

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:*

**čakalna doba**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v ZPacP: "Čakalna doba je pričakovano obdobje od vpisa v čakalni seznam do dejanskega začetka zdravljenja, izražena v dnevih ali mesecih"

*Definicija:*

**Čakalni seznam** je elektronsko ali ročno vodena zbirka podatkov o vrstnem redu zaporedno vpisanih pacientov, ki čakajo na zdravljenje oziroma uveljavitev pravice do zdravstvene storitve, za katere se pojavi čakalna doba.

(zPacP)

*Sinonimi:**Angleško ime:**Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:**Definicija:*

**Nacionalni čakalni seznam** je zbirka podatkov o vrstnem redu zaporedno vpisanih pacientov, ki čakajo na zdravljenje oz. uveljavitev pravice do zdravstvene storitve (pregled, diagnostični ali terapevtski postopek) pri izvajalcih te zdravstvene storitve, in je v smislu prečiščevanja podatkov (umrle osebe/pacienti ali podvojene prijave za iste storitve pri več izvajalcih) obvladovana na nacionalni ravni.

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:**Angleško ime:**Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*



## T11 Dolžina čakalnega seznama

V 0.1

*Definicija:*

**Dolžina čakalnega seznama je število čakajočih pacientov v seznamu za posamezno storitev v opredeljenem obdobju ali na določen dan.**

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## T12 Zdravstvena dejavnost

V 0.1

*Definicija:*

**Zdravstvena dejavnost obsega zdravstvene storitve in ukrepe, ki jih opravljajo zdravstveni delavci z uporabo zdravstvene tehnologije skladno z veljavno doktrino in so namenjene izboljševanju zdravja, preprečevanju, odkrivanju, zdravljenju in rehabilitaciji bolezni in poškodb.**

(ZZDej-UPB2, Uradni list RS, št. 23/2005 z dne 10. 3. 2005)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v predlogu ZZDej: "Zdravstvena dejavnost je dejavnost, ki jo opravljajo izvajalci zdravstvene dejavnosti, na podlagi dovoljenja ministrstva."

## T13 Izvajalec zdravstvene dejavnosti

V 0.1

*Definicija:*

**Izvajalec zdravstvene dejavnosti je javni zdravstveni zavod ali druga pravna ali fizična oseba, ki opravlja zdravstveno dejavnost .**  
(predlog ZZDej)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T14 Izvajalec zdravstvenih storitev V 0.1**

*Definicija:*

**Izvajalec zdravstvenih storitev je fizična ali pravna oseba javnega ali zasebnega prava, ki opravlja zdravstvene storitve.**  
(ZPacP)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v predlogu ZZDej: "Izvajalci zdravstvenih storitev so zdravstveni delavci, ki izpolnjujejo pogoje v skladu z ZZDej."

## **T15 Izvajalec javne zdravstvene dejavnosti V 0.2**

*Definicija:*

**Izvajalec javne zdravstvene dejavnosti je javni zdravstveni zavod,**

**zasebni zdravstveni zavod s koncesijo za izvajanje javne zdravstvene dejavnosti ter druga pravna ali fizična oseba s koncesijo za izvajanje javne zdravstvene dejavnosti.**

(predlog ZZDej)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

<b>T16</b>	<b>Izvajalec zasebne zdravstvene dejavnosti</b>	<b>V 0.1</b>
------------	---	--------------

*Definicija:*

**Izvajalec zasebne zdravstvene dejavnosti je pravna ali fizična oseba, ki izvaja zdravstveno dejavnost izven mreže javne zdravstvene dejavnosti.**  
(predlog ZZDej)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

<b>T17</b>	<b>Baza znanja</b>	<b>V 0.1</b>
------------	--------------------	--------------

*Definicija:*

**Baza znanja je osebna vrsta podatkovne baze za upravljanje z znanjem, ki omogoča računalniško zbiranje, organizacijo in črpanje specifičnega znanja.**

()

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

deficija islovar "podatkovna baza, ki vsebuje znanje, potrebno za reševanje določenega razreda problemov"

**T18**

**Cepitelj**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Cepitelj je zdravnik, ki izvaja cepljenje.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

cepljenje izvajajo tudi medicinske sestre - preveriti definicijo

**T19**

**Cepivo**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Cepivo je imunološko zdravilo, ki je narejeno na osnovi toksinov, mrtvih (atenuiranih) ali živih (oslabljenih) mikrobov.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

**vakcina**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v medicinskem eslovarju: suspenzija živih oslavljenih ali mrtvih mikroorganizmov, njihovih produktov ali delcev, ki se uporablja za povzročitev aktivne imunosti proti nekaterim nalezljivim boleznim

## **T20 Cepljena oseba**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Cepljena oseba je oseba, ki je bila cepljena.**  
(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T21 Cepljenje**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Cepljenje je medicinski postopek, s katerim aktiviramo imunski odgovor osebe/pacienta z vnosom živih oslavljenih mikrobov, uničenih mikrobov ali posameznih mikrobnih molekul z namenom ustvarjanja odpornosti.**  
(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

**vakcinacija**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010

- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v Medicinskem eSlovarju: vakcinacija: aplikacija živih atenuiranih ali mrtvih organizmov ali njihovih toksoidov za preprečevanje nalezljivih bolezni pri sprejemljivih osebah

## **T22 Komponenta cepiva**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Komponenta cepiva je sestavina (učinkovina), ki jo vsebuje cepivo za zaščito proti določeni bolezni. Cepivo lahko vsebuje eno ali več komponent.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T23 Precepljenost**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Precepljenost je delež cepljenih oseb v ciljni populaciji, na določenem območju, proti določeni bolezni, v določenem času.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

definicija v Medicinskem eSlovarju: mera, s katero se izrazi, v kakšnem obsegu so izvajalci cepljenja cepili ciljno skupino na določenem območju, proti določeni bolezni, v določenem času

## **T24 Obveznik za cepljenje**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Obveznik za cepljenje je oseba iz skupine, za katero je po Programu imunopofilakse in kemoprofilakse cepljenje obvezno.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T25 Opustitev cepljenja**

**V 0.1**

*Definicija:*

**Opustitev cepljenja je pravni postopek, ki ga lahko sproži zdravnik cepitelj ali fizična oseba zaradi zdravstvenih razlogov, ki so lahko vzrok, da se proti določeni bolezni cepljenje ne opravi. O tem odloča Komisija za cepljenje na Ministrstvu za zdravje.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

Komentar:

## **T26**      **Proizvajalec zdravila/cepiva**      **V 0.1**

*Definicija:*

**Pravna ali fizična oseba, ki je odgovorna za razvoj, izdelavo, kontrolo kakovosti, opremljanje, označevanje ter varnost in učinkovitost zdravila/cepiva ne glede na to, ali je izdelal zdravilo sam ali ga je v njegovem imenu izdelala tretja oseba.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:*                    16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:*                         kandidat
- *Veljaven od:*

Komentar:

## **T27**      **DICOM**      **V 0.1**

*Definicija:*

**DICOM (Digital imaging and Communications in medicine standard) je mednarodni standard, ki definira digitalne slikovne metode in komunikacije v medicini.**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

**Digital imaging and Communications in medicine standard**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:*                    16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:*                         kandidat
- *Veljaven od:*

Komentar:



*Definicija:*

**PACS (Picture Archiving and Communications System) je sistem digitalnega zajema prenosa in arhiviranja slik na področju radiologije.**  
(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

**Picture Archiving and Communications System**

*Angleško ime:*

**Picture Archiving and Communications System**

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:**Definicija:*

**Teleradiologija je telemedicinska storitev, pri kateri se radiografski posnetki z ene lokacije elektronsko prenašajo na drugo za namene obdelave in posvetovanja**  
(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:**Angleško ime:**Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:**Definicija:*

**eRCO je informacijska rešitev, ki bo zagotovila:**

- pravočasne in kakovostne podatke o opravljenih cepljenjih, na osnovi katerih se izračunavajo nekateri bistveni indikatorji, kot sta popolnost in pravočasnost cepljenja proti posamezni nalezljivi bolezni ter iz njiju izhajajoči kazalec precepljenosti,
  - podatke o neželenih učinkih po cepljenju, ki so bistvenega pomena za spremljanje in zagotavljanje varnega cepljenja ter
  - podatke o opustitvah cepljenja.
- (delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

**elektronski register cepljenih oseb**

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T31 eNaročanje V 0.1**

*Definicija:*

**eNaročanje je informacijska rešitev, ki bo pacientom (zavarovancem, ki imajo izbranega zdravnika) in njihovim zdravnikom omogočala hitro, varno in učinkovito elektronsko naročanje oziroma napotovanje na različne vrste zdravstvenih storitev v sklopu javnega zdravstva.**

(delovna skupina za eNaročanje)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T32 Indikacija V 0.1**

*Definicija:*

**Indikacija so bolezenski znaki in okoliščine, ki nakazujejo odločitev za določene diagnostične in terapevtske postopke.**

(Slovenski medicinski eSlovar)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*

## **T33                      Informacijski sistem zVEM                      V 0.1**

*Definicija:*

**Informacijski sistem zVEM je informacijski sistem, sestavljen iz komponent ogrodja zVEM, ki izvajajo nekatere skupne storitve (npr.: komunikacija z zunanjimi sistemi (npr. CRP), centralno številčenje zadev, avtentikacija uporabnikov,...), ki jih koristijo rešitve zVEM skupaj z inicialnim naborom elektronskih storitev (eNaročanje, eLab, Teleradiologije, eRCO**

(delovna skupina za zVEM)

*Sinonimi:*

*Angleško ime:*

*Upravljanje:*

- *Vpisan dne:* 16/6/2010
- *Skrbnik:*
- *Status:* kandidat
- *Veljaven od:*

*Komentar:*